

ROMA
CHRISTO REDDITA
ÆQVIS CONDITIONIBUS

3.)
DIVUM
JOANNEM
EVANGELISTAM
INTER, ET
DOMITIANUM
ANTE PORTAM LATINAM
CONFECTIS.

Cum
INCLYTA FACULTAS THEOLOGICA

Coram
Antiquissima, ac Celeberrima
UNIVERSITATE VIENNENSI
Annuam ejusdem Tutelaræ sui Venerationem recoleret
DEFERENTE

Admodum Reverendo, ac Clarissimo Patre
FRANCISCO XAVERIO
STADLER,

E Societate JESU, SS. Theologiæ Doctore, ac Pro-
fessore Ordinario, nec non p. t. ejusdem Inclytæ Facultatis
Theologiæ

DECANO SPECTABILI,
ORATORE

Reverendo, Religioso, Pranobili ac Perdocto Domino
ATHANASIO de CHAMPAIGNE,
Ord. Cisterc. Celeberrimi, ac Exempti Monasterii
B. M. V. ad Montem Pomcerium Professo.

SS. Th. in 3. An. Aud.
Anno Domini M. DCC. XII.

*****
Typis Ignatii Dominici Voigt, Uni

REVERENDISSIMO,
PERILLUSTRI,

AC
AMPLISSIMO DOMINO,
DOMINO

CANDIDO,

Sacri, & ab Origine sua exempti
Ordinis Cisterciensis

Celeberrimi, & Antiquissimi Monasterii

Beatæ MARIÆ Virginis
Ad Montem Pomœrium, Superioris
Austriae

ABBATI,

Vigilantissimo,

SS. Theologiæ Doctori,
SACRÆ CÆSARÆ MAJESTATIS
CONSILIARIO,

&c. &c.

*Patri, ac Mecœnati suo
Gratiosissimo.*

Reverendissime, Perillustris,
Ac Amplissime Domine,
DOMINE
PATER, AC PATRONE
GRATIOSISSIME.

Explicit Paternos, quos clausos nemini, patere omnibus Tua vult Munificentia, amplexus filio. Theologico á studio, in quo altè impressa Posterorum incitamento Tua perennant vestigia, ad Te divertentem tenuem licet admitte Oratorem. Tuam in se alii felicitate ingenii provocârunt beneficentiam, ego infelici quantumvis Eloquentiæ conatu in Te (parce audaci vocabulo) prope sum munificus, dum perenni fonte promanantibus in me Gratiis unicam repono Gratiam, sed eam gratiarum omnium Epitomen Joannem. Tua ille Religiosa inter Pomœria defigit oleas, quas Latina inter Pomœria Domitiano victor extorsit; quem ob assertam Christo Romam, Victori cœlum decernit, in Amplissimo Virtutum Tuarum circo apparat triumphum. Nec negare potes hoc officium Joanni, nec patrocinium mihi. Ità cum Joannis effigie animi Tui lineamenta morum similitudo confudit, ut nulla pagina Tuis vacua sit encomiis, cum nulla non plena sit laudibus Joannis; Tu in Joanne multus, plurimus in Te Joannes occurret. Ille sub tutela Matris Virgineæ im amplas Spes Virgo adolevit; quo Tu sub numine, haud egrè disquirimus.

mus : Mariano Dux præes agmini , commilitonibus Bernardi. Illum Virtus Ephesinis coronavit Insulis ; Tibi emula Pietas vel invito iniecit Mitram ; utrique ad Sacri Honoris culmen se se in gradus merita substravere. Rara Tibi felicitate Jubileus Regalis Sacerdotii illuxit annus ; Si rectè annorum ponamus calculum , illuxit & Joanni. Hic Collegii Apostolici contubernales vitæ æquavit sanctimoniam , etate omnes transcendit ; nemo Amplissimorum Præsulum Te longa annorum serie facile superior , quod fortunæ est ; annosque singulos novis auctiores Virtutibus anno tradis venturo , quod industriæ Tuæ. Illius fortitudini profligatis gentilium Sacris Christiano se redditam nomini Roma debet ; Tuis consiliis salvam se , atque incolumem inter adfrementium armorum terrores Austria ; Illi Tyberis , Tibi Anisus , uterque hostili liber compede , grato murmure applaudit. Joanni Principi , ac Antesignano suo Laudatoria hac dictione annum pendit vedigal Inclyta Facultas Theologica ; Tu quoque Purpuratos inter Viennensis Athenæi Proceres Augustum Scientiarum Decus. Injice Athletæ fortissimo gloriosam purpuram , quam Deorum pretiò , labore emisti improbo. Incinge Orvantis verticem Eruditâ laureâ , quam largo irrigatam sudore Tuæ imposuit Sapientiæ Theologia coronidem. Adde Triumphatori festivos in applausus , exiguum hoc clientelaris obsequii pignus , quod Te auspice æternum Tutelaris nostri Honoribus vivere volo anathema ; me verò , meaque omnia in Tuum Patris , ac Mecænatæ Gratiostissimi sinum conjicio.

Reverendissimæ Perillustri ac Amplissimæ Dominationis Tuæ

*Humillimus , & Obsequentissimus
 Servus , & Filius.*

Athanasius de Champagne.

ORATIO.

Augusta Imperii Aquila, quæ nullo coronarum, nullo Regnorum æquatam pretio in Austriæ amplexus gemmam reposuit, festivam hodie memoriam, quantum illa quidem à dulci affectuum suorum pabulo abstrahi, avellique potest, ad Cæsarea Quiritum mœnia convertit. *Perillustris, ac Magnifice Domine Rector, Admodum Reverende, ac Clarissime Pater Inclita Facultatis Theologica Decane spectabilis, Senatus Populusque Academicæ.* Idem namque Jovis Austriaci armiger ales est, idem Joannis: Virginæ hujus dexteræ pennam inserit ad delineandam Æterni Verbi genesim, avitum illius solium vindice armat fulmine ad exarmandam Æmuli potentiam, nostras etiam, quas domesticis solis fulgore percussas lætamur, acies, constantiâ imbuit, ne hinc in par Orbi Urbis fastigium, inde in celliorem septenis arcibus JOANNIS magnanimitatem defixæ geminata Romanæ Majestatis, & Apostolicæ fortitudinis luce opprimantur. Quæ de illa è Fastorum, Annaliumque ruderibus propinat antiquitas, vulgata sunt, & sæculorum omnium protrita laudibus: Romanos rerum dominos, Romam mundi caput, arcem nationum, ac Regum, Terrarum, gentiumque Deam extitisse, quod & supra quoslibet mortalium elata apices, fata, legesque supplicis dispensavit mundo, & Regnorum omnium, quæ à rerum incunabulis Deus esse voluit, supergressa magnitudinem, inconcussam purpuræ suæ decus gentibus adorandum ostentavit. Magnificè siquidem, & è rei dignitate Aristides, in magnæ urbis fossas, porrecta immensis littoribus flumina immittit, & maria, pro turribus, & propugnaculis militaria in finibus

castra statuit, & castella, mœnia non è latere, aut lapide, sed ære, ac ferrò tot prætendentium legionum attolit. Nec vatum somniis accensendum Plutarchi encomium: fortunam alatam, ac vagam, cum modò Assyrios, Medos, Persas, Macedones, Carthaginenses hospes lustrasset, ad Tyberim alas, volubilemque globum posuisse, & civitate donatam æternum in Capitolio domicilium fixisse. Servant adhuc Augusti cineres nullis sepulchri legibus interceptam aviti nominis Majestatem, & quanta olim, quæ territa nullo vulnere post Cannas major, Trebiamque fremebat, quàm excelsa steterit, tumuli amplitudine metimur. Ut enim in posthuma ossium congerie Giganteam Polyphemi molem miramur, ità ex immenso urbis, Imperiique cadavere, quod Purpurati toties ferro, flammisque dilaniârunt vultures, altricem Heroum Amazonem, etiam post fata veneramur. Qua in re, humanâ altioris Diptheræ calculum adoro, exiguis profectam auspiciis potestatem, per substrata tot Imperantium colla, ad terrarum culmen provehens, ut, quò gloriosius ad deficientis usque naturæ limites, cum sole utroque victrix Roma procurrit, eò latius orthodoxæ veritatis radios ortæ recens Ecclesiæ lux quaquaversum diffunderet. Debit Triumphale Capitolium devictarum gentium superbire exuviis, ut laureato super vertice explicata crucis labara augustius fluctuarent: ut formidata Erebo fidei petra caput attolleret altiùs, septemgemina rupes in basim deprimi debuit: ità, qui laureatis olim classium vinculis non Europam duntaxat Asiæ, sed quidquid mortale, sibi tributarium junxerat, nunc piscatoriâ Petri cymbulâ sua cœlitibus miscet commercia sanctior Tyberis. Prolusit nempe jam tum Togata Conscriptorum Patrum Curia Purpuratorum Principum Senatui, & in Numa Pompilio, perpetuaque Flaminum serie ut ut rudia Vicariæ Dei in terris potentia lineamenta eluxere. At, licet, quam à Parente Romulo fraternis lactatam cædibus accepimus Lupæ alumnam, à ferali ubere Angelicis admotam dapibus Collegii Apostolici Præfidi debeamus, nescio tamen, quò iniquò Religionis fatò crudele Caligulæ votum crudelior anteverterit Nero, ut in una Mirati Principis cervice necdum adulta Christianæ propaginis spes prope omnis procumberet. Et insultaret fortassis etiamnum profligatæ à Tiberio Pietati victrix in Domitiani purpura Impietas, nisi Ephesina è specula sanguineis implicatam fluctibus miserata JOANNIS Fortitudo Italiæ votis illico præsentissimum Numen affulisset.

Ille ille Romanæ Libertatis & vindex, & custos luctanti cum offusa caligine veritati melioris dici immortalitatem accendit, tantoque repente nominis sui fulmine confœderatam orco infregit Tyranni ferociam, ut disiectis errorum repagulis Triumphanti Ecclesiæ Romana cum templis corda, animique paterent; iisque paterent secundissimis legibus, quas & ultimum Furoris ingenium dictare, & dato sanguine Heroa Apostoli Constantia ardebat communire. Excutitur quidem instructissima Rhadamanti officina; at inter æmula Averno supplicia victore gressu Christiana einmet fortitudo. Derivantur ignei è styge vortices; sed nullis afflantur incendiis illibatæ virginitatis nives. Colliquefcit amica pacis olea in nova rogi pabula; verùm, quid Olympum feriat? quid celsiorem Olympo JOANNIS animum? non ambabus duntaxat manibus, sed pectore toto, toto corpore proruit in splendidiore collucentibus undique flammis deditiois tabulas Inuictus pugil, erectamque tam luculenti prodigii Majestate Romam Christo asserit, Christum Romæ restituit. Huc, dum instaurata Tutelarîs Tui veneratione, annua hodie Te vota agunt Inclyta Facultas Theologica! unus ego verecundo, suspensoque pede Tullianis adrepo pomœriis, identidem mihi occinens: tantum infra Romanæ eloquentiæ gloriâ infelices ingenii mei conatus subsidere, quantum Quirinales supra vertices JOANNIS emicat magnitudo. Illud unum abjecta jam jam hastâ circumspèctantem latibula in publica solennitatis hujus luce me confirmat: tam terrifico concrepantium flamarum fremitu oppressum iri omnem vocis, quantumvis valentissimæ vim, nec facile dictionis meæ deprehendi posse inopiam, ubi humanâ facundiâ altiùs, facundiùsque immortalia resonant facinora JOANNIS.

Illustre JOANNIS nomen, gentilitias inter natum, educatumque Charites, Martem spirat, & prælia, & quem sinu abditum Paterno, maternoque fovit amplexu agnatus Amor, Sanctior hodie Bellona Virtutis teatro infert, cum Romana Tyrannide pro Christiana libertate infestis armis collidendum. Non enim Thaboræum verticem fœcunda ampliùs gaudiorum nubes obambulat, alia longè, eaque feralis è Tarpeio culmine remugit tempestas, & si è Domitiani supercilio capienda auspicia, in JOANNIS simul, ac adolescentis fidei exitium ruitura. Discussus est altus sopor, quiescentis Divino sub pectore innocentia, nec vanis lusit imaginibus nocturnus ille Protheus, dum in mente Virginea rogos, & in-

incendia vaticis coloribus depinxit. Succedunt festivo Amoris balneo, unde speciosi effulgent Evangelizantium pedes, ebullientes Furoris procellæ, nec tantum pedes, sed & manus, & caput in crudelitatis alimentum deposcunt. Illa ipsa pacis, ac amicitiae Symbola, quorum fidelis umbra Siciariorum laqueis exemit profugum, sparsæ per Olivetum oleæ iras nutriunt, bella denunciant, in flammâ vindices solvuntur. Tam immanibus tormentorum undique adfremetium auguriis perculsa Oratio, non potest non præcipitem Divi intercipere cursum, & ex Asia in Europam provolanti, interprete omnium voce, quantum illam per intempesti maris licentiam attollere licet, validissimè obviare: O nimium Dilecte DEO! O suprema Apostolici sanguinis stilla! ah obverte explicatam in carbasa virgineam sindonem. Heu fuge crudeles terras, fuge littus avarum humani sanguinis, & tuò, quod navigas, elementò truculentum magis. Necdum deseruit innoxiiis fletibus restagnans latè Tyberis; necdum decrevit accumulatus, aggestusque acervus funerum; necdum detumescere torrentes sanguinis, Martyrum cæde purpurati. Furit, fremitque etiamnum septena inter claustra, innocentium tabe maculata tigris, &, quod à nutricibus instillatum Furiis combibit toxicum, in Tuum gestit caput regere, quos in proborum cervicibus hebetavit acinaces, Tuo jugulo Trabeatus Furor intentat. Ardent, ardent redivivæ in Domitiani pectore Neronis faces, Teque resuscitata Bufiridis Sacra Sacrilegis Flaminum aris nobilem victimam decernunt. Ah noli in tua fluctuantis Ecclesiæ cymbulam, in Te ægrè spirantes Christiani nominis reliquias, eodem abripi gurgite, eodem tumultu mergi. Si fixum, firmumque est: amarulento quantumvis calice pulcherrimam nundinari stationem, dexterumque æterni Solii per Heroa vulnera occupare latus; noli gloriosum poculum, Ecclesiæ confundere lachrymis; proborum civium miscere sanguine, tranquillitatemque nostram Tuo inhaerentem Capiti, ac tantis undique jactatam fluctibus, præcipiti haustu prodigere.

Sed apage imbelles nœnias! qui elati in crucis pulpitem Magistri magnanimas prælectiones avidus accepit Discipulus, qui insertis olim per oscula Charitatis Divinæ pedicis, fugiente non fugit natura, qui collisis Golgothæò spectaculo Marpeisiis cautibus intra Constantiæ vallum stetit intrepidus, inani suppliciorum fragore concutiatur? inclinetur? se fugâ subducat? furda prætervectus aure molle carmen adest, adest Divinior ante Portam Latinam Hannibal,

non

non Italiae, Orbisque Romani onustus exuviis, sed pretiosissimis animarum incumbens spoliis, non ferreo armorum accinctus sirmate, sed excelso numerosus spiritu, & quod Liviana quondam adulatio Horatii suis immane suspendit Elogium: pares exercitibus gerens animos JOANNES adest. Ululate hic propempticon funebre migraturis Deorum monstros Tartaræ ululæ; subsidite in valles elata Delubris collium pinnacula; inclina Augustum verticem Tarpeia rupes, & purpuratos cruci humeros substerne triumphanti. Nec inter inania se se vota frangit juratus cælo ardor: En posita nativa gratiarum Iride, coruscantem domestica inter fulgura tonitruum filium! Nescio, quid supra mortale robur, ac Divinum meditans, in arenam profilit, ac pulverem, & cui tot invicti Athletæ suprema inscribere morituri suspiria, campum Martium alacer invadit, seque ferocienti superstitioni objicit, adverso pectore aras Numini vindicaturus. Explicat hic, quas sub signis stipendiarias alit, veteranas Virtutum acies, non aliud, quàm Constantiæ clypeum, quàm Bonæ Causæ ægide obarmatas. Lacescit impavidus pervi, caces portarum obices, & impacto sæpe sapius crucis ariete adamantina Latii, repagula procumbunt: modò deprompto è veritatis pharetra lethali jaculo non uno vulnere, adulta robustaque sternitur gentilitas, modò evibratis, quibus concaluerat, sacri ardoris ignibus, in medullas Tyranni, ac viscera felix incendiarius grassatur. Et ne quid ad justis furoris deesset cumulum, rubentem, ardentemque Heroo in cinere cruorem Martyrum, immixta cruori lachrymarum fluentia, in vindices armat suppetias, in ultrices animat torrentes. Vividus ipse vegetusque in Augusto corpore ætatis provectæ succus, qui è cordis scaturigine in vultum omnem procurrens senilem hyemem vernam inspergit purpuram, gestit effraetis venarum prosilire ostiis, atque imperterritis Majorum infusus vestigiis gloriosam signare orbitam, quæ victrix de Impietate Religio per calcatas Domitiani cervices Romano solio inferretur. Credentne olim ventura canescentis Ecclesiæ sæcula, ab inermi, contra vallatam tot armorum præfidiis Tyrannidem, à decrepito adversus exultantem inter Patriæ funera adulterinam Deitatem, ab uno JOANNE in confederata flagitiorum agmina, tam gloriosam susceptam esse expeditionem? & iis susceptam fortunatissimis auspiciis, ut, quidquid diuturna gentilitas Divinitatis simulachris suis insculpserat, triumphalibus Apostoli vestigiis attereretur. Sentit namque taciti vim Numinis diffusa per aureos, gemmeos-

que imaginum artus Erebi potentia; conticescunt everso tripode sæcundi Oraculorum lucus; argent aversâ flammâ sacri Vestalium cineres; gemit intercisis suspiriis concussum terrore Pantheon; expallescit innexa Feretrio Jovi triumphalis laurea; in extis, ac palpitante avium sanguine sinistra Aruspicum auguria contremiscunt. Tantus nempe cœlestium armorum fulgor, tam terribilis è Divi supercilio exarsit, ut incassum protensis orô Ancilibus se se obarmatum gloriatur sacrilegum Deorum vulgus, ubi humanis destitutæ præsiidiis manifesta opitulantur prodigia pietati. Quid verò in communi Romanæ Urbis trepidatione, digesto necdum, quem plenis hauserat cyathis, cruore temulentus & ferociâ animi supra suos intumescens colles Domitianus? Poterat Paludata Tyrannis, profunda Tulliani nocte nostrum sepelire solem: non enim Germanos credebat coronæ suæ uniones, nisi victorum concretos lachrymis; poterat victrices Diomedis equos per virgineos raptare artus: viluit enim Augusta chlamys, quam sanguinis non imbueret purpura; poteratè Rhadamanthi ingenio longâ inediâ decrepitem subigere corpus; quoq; enim ad Majestatem componitur diadema, Antistitum sudore metallum voluit impallere; poterat armata Nemesis in Apostoli lanienam cruenta stringere flagella, quæ laureatos Consulium fasces, proborum toties livore, vulneribusque contaminavit. Nesciunt enim imbutæ semel cruore fauces mansuescere, & cujus sub ferula à teneris adolevit feralis scenæ artifex, præfectum moderandæ Juventuti suæ Furorem furore discipulus exuperavit. Sed abstergite, quam prævious suppliciorum terror altè animo ingessit, præposteram solitudinem abstergite A. A. ut enim strata cadaveribus Thessalia, semperque ante Cæsaris oculos visa consistere, mitiora nonnunquam homini præcipiti iniecit consilia, ità sanguinario Tyranni ingenio tot Præfulum, tot Virginum, tot Adolescentum manes, quibus obsidionali veluti indagine Barbarum pectus circumfessum, clausumque tenebat, palmam, victoriamque vel invito extorsit JOANNES. Adde & promiscantia è Divi obtutu fulgura, & librata ab ore Divini Periclis fulmina, tantis undiq; terroribus Domitiano infesta, ut, qui hominis larvâ leones, tigrides, cerasas, & quod his portentis crudelius, Domitianum cæ forum enutriverat jugulis, in JOANNE uno tot monstrorum adoret Domitorem. Odiem Romanæ libertatis auspiciem! nefastum Gentilitati! faustum, candidumq; Ecclesiæ, JOANNI gloriosum! Explica deterfa caligine lætiorẽ frontem Germana Religio! Amicis pacis
oleas

oleas obtrudit sub jugum acta crudelitas ; Efferte confectos
squallore vultus è spelæis , atque latibulis summi sacrorum
Præsides ! patet tot feris & vectibus obvallata Apostolicæ
fortitudini septi-collis Regia ; confectæ sunt Latina inter po-
mœria fidei publicæ tabulæ , quas advocata in consilium Ty-
rannide præceps sanxit Domitiani calamus , nihil cunctata
ferax prodigiorum JOANNIS magnanimitas ratas jussit , ha-
buitque . Hæ ut æternæ sint , nullaq; vetustatis oblitterentur
rubigine , aheneis inseruntur laminis ; ut firmæ , ac stabiles ,
ferreis vinculorum , quibus Virginea Divi arctantur membra ,
muniuntur annulis ; ut nullis obnoxie fraudibus , effusâ ad
insolitum spectaculum Româ , festivos inter adfrementium
flammarum applausus recitantur . Quos enim sibi stimulos Ca-
paneûs Hippomedon apud Papinium identidem subiciebat :
nolo in hostem ire dolo ; pudet abuti tenebris ; videar à flam-
ma , dum pugno ; Diviniori argumento , in Triumphali arena
JOANNES usurpabat , testesque virginei candoris sui ignes
sibi circumfundi patiebatur .

Huc & vos oculis A.A. quod faces stygiæ , quod ferales
tædæ præeunt , huc animis Inclyta Facultas Theologica !
quod me populi Romani torrens abripit ; & patentem Aposto-
licæ Gloriæ circum , qui magnos deditiois arbitros JOAN-
NEM , & Domitianum amplectitur , hunc in folio arduum ,
illum æneo circumseptum aggere , hunc frequenti apparito-
rum , frequentiori scelerum stipatum commilitiô , illum nuda
virtute accinctum , debitis utriq; affectibus coronate ; Atque
si ex integerrimis Appiani monumentis intellexistis : Cili-
cum Regulos ortis super Regnorum , Urbiumque possessione
diffidiis , ad immanem rogam veluti sequestrum , ac causæ arbi-
trum litis examen detulisse , ardentissimis Divi votis Ausonia
patuisse claustra intelligite , qui atrocissima inter incendia , &
stygio sufflamata fomite innoxius triumphat . Stupet irrita
licet novis furoribus flamma suum exarmari robur , & inani
streptu ludentium ventorum se circumvolitare ludibrium .
Stupet geminatos æstus , quibus Phalaridis tauro humanum
toties mugitum se extorsisse gloriatur , objecto JOANNIS
pectore restingui . Exuperat quidem , eluctaturque per ænea
repagula victor ignis , & ebullientis olei illapsus fluctibus
Virgineo super vertice colliditur , sed vel ut redactæ in obsi-
dionalis coronæ circulum , innocentes flammæ victricem delin-
pietate canitiem illustri amplecterentur diademate , quod fa-
bulæ Ascanium , Cyrum Annales illustrârunt , vel ut cælo
propiores Augustum Triumphatoris nomen artifices inter
scintillas , agnatis syderibus , confœderatis superis perlegen-
dum ,

dum, honorandumque consignarent. Nempe contacto sacro corpore (tanta est reverentia Virginis) se se ad mansuetudinem ferox, indomitumque elementum componit, & in quam Purpurata Tyrannis fracto tormentorum robore, inanibus sævit tormentorum desideriis, inſcientiam ab inſcientia ignis edocetur. Nec juvat edomitas jam jam divinitus flammarum iras novò sævitæ instrumentò acuire : Oleum, & operam, quam tu perdis Domitiane ! sua lucra, sua præmia cenſet JOANNES. Hiant etiamnum lethalia animorum vulnera, quæ non tam circumfremetium ſicariorum inſanitas, quàm crudeliora ſicariis flagitia inflixere : hic ſuccus Virgineis conſecratus artubus, præſentiſſimam hiantibus plagis afferet medelam. Deſtinantur adhuc arenæ, & caveis, quas recenti irritatus clade undique Furor aperit, depugnaturi pro Chriſtianiſ aris, focusque Pugiles ; Athletico hoc ad luctam animati ceromate, initiatum vero Numini Capitolium, citra adulationem immortalibus manubiis, laureisque locupletabunt. O cæca Gentilitas ! & in tanto flammarum collucentium fulgore Cymmeriis inſerſa tenebris ! an non cernis hæc rogò ardere ſacrilegæ Tuæ Religionis funus, & cum hoc, impio tot ſæculorum thure adorata Numinum ſimulachra, in cineres, & buſta concidere ? an non ſentis ad ſtygiam hanc Vulcaniam ultricia procudi fulmina, quæ major Tuo Jove Jupiter in perduellia Authorum capita eiaculetur ? Niſi mea me, niſi veſtra vos fallunt lumina A. A. Inſiliunt undique in confertam ſatellitum aciem, ignita jacula ; effractò aggere impune vindictam circumagunt ; ſine lege, ſine diſcrimine minax flamma bacchatur ; obvios repentino vulnere, longè poſitos terrore involvit ; modò pectus, hæc vultus, illic terga infami notat ſtigmatem ; incentorum imitata Tyrannidem ubique ignobile ſuo Furori inſolat victimas, & quidquid operoſi ſceleris diuturna molitio ſtruxerat, fulmineus ignis prodigioſa eruptione momentò evertit. Ipſe ſeralis ſcenæ artifex atrociori percitus fulmine, abrumpit ſe ſe ab inſelici area, & jam tum Tartarea prælibat incendia, æternò flagitiorum pabulò nutrienda. I, perge Purpurate latro ! & per ſtrata muſcarum cadavera Triumphales, ſi Diis placet, quadrigas impelle ; ſperge ſperge ſeralis Cometes rapta de Furiarum tædis incendia. Illuſtrior ſurgit de cinere Phœnicis gloria, & quantum ſumam in terris, quæ effulges, Majestatem, peſtilenti afflas fuligine, tantum æterni ſplendoris Apoſtolicæ Fortitudini, tantum legi Divinæ, dignitatis accumulās. Hic, hic illuſtris focus, non unius arcæ conſuſus anguſtiis Orientem, & Occidentem er-
rorum

errorum involutum caligine, spe immortalitatis accendet; Hæc flamma Barbaros totò abscissos Oceanò fidei collustrabit lumine; hoc incendium, Riphæum, quod imbellibus animis tormentorum procella superinduxit, timoris gelu resolvet. Video, video, quàm conferto agmine validis propulsæ suspiriis sacri ardoris favillæ Romanis undique illabantur arcibus, quæ, dum cæcutientium ad meridianum veritatis jubar noctuarum vulnerant palpebras, prolapsas in avitam caliginem mentes, amabili fulgore perstringunt. Quis inde repente animorum vigor? quæ voluntatum alacritas? quod incensum Religionis profereudæ studium? ut facilè anteacti mæroris tempestas in præsentis sacrorum exultatione, serenitateque elucescat. Quàm pulchrum Spectaculum! contemptricem nuper, nunc vindicem Dei Romam, adorata illa etiam saxa, deque fastigio suorum collium raptas Deorum imagines, sublatò à JOANNE victrici signò, allidere solo, conscindere ferrò, abolere ignibus, flamma jam delente scelus, quod paulò ante flamma conflaverat, ut profligata Numinum recordatio non nisi in scabris lapidibus, mutisque Annalium foliis consenescat. Jactent jam, per me licet, coronatum laureis Istrum, compactum in vincula Rhenum, Carthaginem ab alto fortunæ detractam culmine Camilli, Scipiones, Fabii, & sexcentæ Heroum Umbræ, atque emendicatis à subactis gentibus Africani, Dacici, Germanici, superbis compellationibus ad Posteris inclarescant, illustrius, sanctiusque, à dedita Christo Roma, Romanæ fidei Servator, Latinæ Ecclesiæ Vindex audiet JOANNES, qui pietatis, & communem cum Cælo causam amplexus, superstitionis omne expunxit nomen, legumque Sacrarum tabulas è suo pectore in omnium transfudit mores, & prodigiosis recoctam flammis Divinitatem aris reposuit splendidior. Nullus sanè post Orbem, Urbemque conditam florentissimo Imperio candidior illuxit dies; nullus Triumphus illustrior, quem non de concidentibus suo flagitiorum pondere Imperiis, sed dejectis statione, speque sua æternæ noctis asseclis, Roma hodie exurgenti rursus Ecclesiæ decernit. Non raptantur quidem ante Victrices currus depressi in mancipia Reges, sed exempta jugò, ac in libertatem asserta incedit Pietas; non aguntur ferreis implexi laqueis Barbari, sed aureis Charitatis vinculis adstricti tripudiant animi; non subactarum Urbium aurò, argentòque cæcylata præeunt rudera, sed edomita vitiorum monstra: depressa in cinerem pulveremque suum Ambitio, extinctis facibus libido, excullso dente invidia, perculsa terrore Audacia, objecta fannis, ludibriisque Crudelitas, quæ cum peregrina Na-

tionum undequaque adfluentium colluvione civitate donata, sacri profanique Honoris gubernacula tractabant. Effert hæc inter Siccatis iterū lachrymis, obligatisque vulneribus Serenum Ecclesia verticem, & cladibus suis major, è ruinis, ac rudibus immensæ olim amplitudinis excitat fundamenta. Eminent ab Aventini tenebris prope enecti situ, ac illuvie summi sacrorum arbitri, & geminata luce diurnam abstergunt noctem, cæli, ac Religionis. Pandit ineluctabili errorum catena, præclusa Tyberis ostia, & velis, remisque advolanti Petri Cymbulæ placidas, perennesque undas substernit. Quos profana, eaque Sacrilega paulò ante incestavit flamma, purior Pietatis ignis, æterno immolat Numini Sabæos odores; quæ nobilitata stupris Deorum monstra infederant altaria, lustralibus expiata Sacris, Deo, ac Cœlitibus consecrantur. Ille etiam fecundus Martyrum cruor, quo tellus non lenibus madefacta stillicidiis, sed perpetuo imbuta est imbre, nova recreatur Romanæ libertatis facie, tantòque gestit gaudiò, tantis exilit lætitiis, quantis se se furentium mucronibus objecit. Longum foret insistere singulis, & paulò grandioribus, quàm ut pro rei dignitate, in has, quas nobis circumdedimus, concisæ dictionis angustias compingi queant; Evolvent olim se se ex immenso temporum sinu ter fortunata Sæcula, & Aureò illo Poëtarum ævò auspiciosa longè, quæ jugulatis adaram superstitionum reliquiis, Tutelarem Ecclesiæ manum in Sacratissimo JOANNIS, cinere & posthuma prodigiorum gloria exosculabuntur. Cùm enim Vaticana Majestas Purpuratos inter Procres Sanctiora Urbis insidebit fastigia; cùm à Romanis Oraculis, & arbitratorum urna sponte tributarius pendebit Orbis, cùm Beatissimis affusa pedibus per Oratores diademata huic uni Capiti obnoxios substernent apices; cùm disjecto inani fulminatore Vicaria Dei manus Divino armata fulmine in perduelles Quirinalli è Cælo detonabit; cùm delubra Herculis, Minervæ, Apollinis, Martis, mutato nomine implebunt Cœlites; cùm Adriani molem, & circumfusa Religionis pomœria Præsidarii Servabunt Aligeri; cùm Roma demum Syderibus familiares miscbit terras, & Orientem Occidentemque Paternis adstrictum brachiis æterno Numini faciet vectigalem, Grata respiciet identidem uberrimum gratiarum fontem, unde tanta in Christianam Rempublicam immortalia extitère merita, eumque Supplicibus votis, & incruentis victimis coronabit. Cernent venturæ Olympiades, & non sine undantibus gaudiò cernent lachrymis, Augusta crucis trophæa in ultimò deficientis naturæ defigi margine; cernent Thulen ad usque extremam Romanæ Sancti.

Sanctitatis deduci colonias; cernent nullis unquam Quiritum peragrata victoriis maria, Ecclesiae, Piscatoris desponsari annulo; & quod Romanae Aquilae triumphalem nunquam potulerant famam, Romanae Religionis venerationem procurrisse cernent; at simul ubi tantorum facinorum admiratione attonita haerebit Posteritas, transmarinas palmas, & laureas in JOANNIS sinum venerabunda deponet.

O praepotens Roma (Te supremum mea compellat Oratio) o praepotens Roma, non hanc terrarum, sed caeli quoque falces potentiae complexa ambitu, quod gratiarum pendes vectigal Tuo Vindici? Quam sternes victimam Servatori Tuo? quos honores, quae vota, Tibi, Christo, Ecclesiae aeternum reddita Sospitatori Tuo nuncupabis? Quod aggerum turriumque coronam sibi gloriam, Urbi securitatem Augustus circumdedit, applaudit Caesari vocalis in aere, ac marmore Eloquentia: ob sopita, parca profuso, quod Medicorum est, sanguine civilis belli incendia servat Nervae memoriam implexae oleis Pyramides: Traiano, qui prolatis potentiae finibus, ubi limes desinebat Imperii, cor, & centrum effecit, obelisci assurgunt gestorum gloriam, quam artifice scalpere nobiliores. Nolo ego quidem everfae Portae Latinae claustra in arcus curvari Triumphales, nolo Gentilium more triumphantis Capitolii pegmata Apostolicis subterni vestigiis: Nili pyramides, Traiani columnas, peritura sublunaris pompae ludibria verius, quam argumenta innixa caelo virtus averfatur. Augustius aliquod intra gratiae mentis aream Romana describit magnificentia pietatis monumentum, cui vaticana olim Posteritas supremam imponet coronidem, quia aeternitatis. Stabit Beneficentissimo Tuo inscriptum Numini immortale Christianae Fortitudinis Trophaeum, consecratum Apostolicis Honoribus Capitolium, Lateranensis stabit Basilica, eludetque superbas moles, quibus Romana saepe ingenia ambitioni suorum Principum blandiebantur. Succollabunt immensum opus Indigetis sui conscia, naturae, artisque miracula, & Pario lapide hausta oculis prodigia, venturis saeculis enarrabunt. Vivent ut ut gelidis in Carbunculis innoxia & hic incendia, perpetuoque nos illibatae inter flammam Virginitatis admonebunt; Propinabit refusus in aurum lebes aeneus unionem Virgineum, sed nullo eliquatum furoris aestu, nullo fractum pondere tormentorum. Fluent, refluuntque gemmeos inter limites ebullientis olei fluctus, & inde agitata procellis Religio secuturae tranquillitatis vaticinia derivabit. Veneranda praepriis Divi canities, auctis pro salute nostra praecipitata curis redde-

tur ebore, vegeta spirabit in coloribus, firmiùs, tenaciùsque in annua solennitatis hujus virebit memoria, quam supplici ad aras thure, festivo tubarum fremitu, & altiùs resonante conspirantium votorum concentu hodie denuo instauravit, non minùs dignitate, quàm Tutelaris sui veneratione Inclyta Facultas Theologica. Hæc & sanguinis sui, quantus quantus ille in venis ardet, tributariam tingendæ Tuæ Sindoni sistit purpuram, quâ tuum excipere cruorem, ærumnarum sitientissimus gestiebas. Illa Triumphalem, qualem Tua descripsit Fortitudo, adorem è studiosissimis textit affectibus, eaque, dum verticem acta in corollam ambiunt sydera, victrices plantas obsequiosa incingit. Ego quoque Tuis hodie initiatus stipendiis Orator, in tenui Eloquentiæ supellectili grande Amoris, & obsequii pignus, tantique argumenti nobilitatum magnitudine Tuis aris anathema defigo. Meritò quippe non tantùm Principi suo, sed & vindici, & Custodi, votiva inter munera vitam, sanguinemque accumulât Facultas Inclyta, qui ea manu, quâ Christianis prope avulsam à sacris Romam Romæ redonavit, nullo posthac fatorum turbine evertendam, excussam pariter suò fastigiò scientiarum Reginam in avitum reposuit folium perennaturam. Quidquid enim splendoris, quidquid Majestatis in illo eminet doctrinæ apice, ex inconcussa fidei nunquam intermorituræ petra, perenni scaturigine promanat, quidquid Divinitatis Vaticanis in Oraculis affusus adorat Orbis, ex illis Theologiæ rivis, fluminibusque, reciproco tramite in hunc Oceanum reflectitur. Quàm diu ergo splendidissimis se se legibus Christo deditam JOANNE Arbitro Roma lætabitur (lætabitur autem æternùm) tam diu instaurata quot annis solemnè ad aras veneratione deditam, devinctamque Inclyta Facultas Theologica, id est : æternùm se quoque confitebitur

JOANNI.

D I X I.

